

RICARD PÉREZ CASADO, ALCALDE EN CRISI

Incombustible, a pesar de tot

Després d'haver anunciat la dimissió com a alcalde de València, Ricard Pérez Casado es mostra optimista pel futur de la seua ciutat, sempre que —assegura— el govern acabe amb la discriminació econòmica que pateix.

J. R. Lluch

Ricard Pérez Casado, alcalde de València des de fa més de nou anys, va viatjar a Madrid la passada setmana, acompanyat del president de la Generalitat, Joan Lerma, a entrevistar-se amb dos alts càrrecs del partit socialista i a explicar-los la situació crítica en què es troba ell personalment i el seu govern municipal. La manca de finançament del Consell Metropolità de l'Horta, el desgast permanent a què el té sotmès una oposició que no el deixa governar però que no es decideix a posar-se d'acord per a assumir la direcció del consistori i, finalment, el marcatge estret que li fa el seu mateix partit i la pèrdua de poder dins de l'agrupació comarcal de la ciutat han marcat la situació delicada que travessa, personalment i políticament. Un anunci de dimissió —posteriorment desmentida— ha estat el detonant d'un canvi d'actitud per part del govern central i del partit socialista. Això i altres qüestions explica tot seguit aquest alcalde en crisi.

—*Des de diversos sectors socials i econòmics s'ha destacat el diferent tractament que rep València respecte a les ciutats que integren l'eix Sevilla-Madrid-Barcelona de cara a l'Expo i les Olimpíades de 1992. ¿Vostè considera que això és cert?*

—Per a demostrar aquesta discriminació de València puc posar un exemple objectiu: el Fons Nacional de Cooperació Municipal transfereix vora 18.000 pessetes per habitant a Madrid i Barcelona... a València aquesta transferència no arriba a les 11.000 pessetes i hem de tenir en compte que els costos dels serveis públics són semblants. L'origen d'aquesta discriminació és històric, i és el fet que les dues grans capitals de l'estat espanyol tenen un coeficient de repartiment dels fons de finançament del 2,85, mentre que València només té l'1,85.

—*Però aquesta irregularitat podria haver-se solucionat si haguera tingut*

voluntat política el partit al qual pertany, el PSPV-PSOE, ja que tant a l'Ajuntament com a la Generalitat i al govern central disposava de majories absolutes. ¿Per què no hi han fet res durant els últims anys?

—Sí, és cert. Crec que ara se n'estan adonant, potser en un moment crític per a la meua biografia política, que la qüestió de la discriminació financera de València és una qüestió d'estat. Fins ara no s'havia plantejat amb tota la cruïlla necessària el fet de la singularitat metropolitana de València. La ciutat és un municipi important i, a més, hi ha una àrea metropolitana que constitueix la tercera aglomeració urbana de tot l'estat i, per tant, aquesta singularitat requereix un tractament específic. Per exemple: davant l'anunci que els ajuntaments augmentaran les seues transferències en un 25% l'any 1989, en el cas de València aquest 25% ja ens l'hem gastat per a poder mantenir els serveis, i en conseqüència el pròxim any ens trobarem amb un creixement de finançament zero. Més encara, aquest augment del 25% en la quota del finançament de l'1,85 signifiquen uns dos mil milions de pessetes, doncs bé, els crèdits que té reconeguts l'Ajuntament, perquè no teniem dotació presupostària suficient, ja són de dos mil milions.

No s'ha entès, per exemple, que en els últims anys s'ha duplicat l'espai verd que hi havia a la ciutat o que ara, amb l'entrada en funcionament de la depuradora, hi ha un tractament de les aigües residuals, i que tot això costa diners, i que amb els que ens transfereixen no n'hi ha prou.

—*¿És massa tard ja perquè es pugui reconèixer la singularitat de què parla i les necessitats evidents que té la ciutat?*

—Per fortuna, jo crec que ja comencen a entendre-ho. En política mai no és tard per a res. De política es pot escriure el passat i és molt difícil escriure el futur, però sempre s'està a temps de corregir el present.

—*El fet que el partit socialista haja governat al seu Ajuntament, a la Ge-*

neralitat i al govern central no ha avançat, però, les solucions que vostè —em consta— ha exigít. ¿Fóra possible que si els interlocutors autonòmics i del govern central hagueren estat d'altres forces les solucions haurien vingut abans?

—El fet que governe el mateix partit a les tres administracions no garanteix la superació de les inèrcies de cadascuna.

Durant aquests últims anys he conegut no sé quants ministres d'Obres Públiques i altres de Transports i ens hem trobat dins d'un procés de construcció d'un nou estat que és l'Estat de les Autonomies, i tot procés de transferència de competències d'una administració a una altra produeix freds, provoca nyics-nyacs perquè es troba amb resistències a cedir i a donar, independentment de la voluntat política de qui mane, perquè jo tinc la convicció que les tres administracions, que tenen responsables polítics del meu partit, lògicament han de voler complir el seu programa i atendre les necessitats i millorar les condicions de vida dels seus conciutadans.

—*La filosofia, senyor alcalde, està clara, però és també evident que les tres administracions no s'hi han entès.*

—El problema és que hi ha discussions perquè cadascuna de les tres instàncies fixa les seues pròpies prioritats. Per exemple, ara mateix arriben a l'Ajuntament un grup de veïns per demanar la solució a necessitats peremptòries i urgents que tenen i nosaltres som els primers a rebre les seues queixes i a haver de buscar-ne les solucions. Aquesta actuació i perspectiva de l'Ajuntament ha de ser compatible amb la de la Generalitat, ja que si volem fer país haurem de fer ciutat primer; no conec cap precedent europeu en què un espai regional s'haja articulat sense basar-se en alguna o algunes ciutats. En el cas valencià és ben evident que més d'un terç de la població del país viu ací.

—*Vostè duu ja més de nou anys al capdavant de l'Ajuntament del Cap i Casal, ¿com estava la ciutat quan va substituir el seu company de partit Fer-*

RAFA GIL

**«En política sempre
s'està a temps de
corregir el present.»**

nando Martínez Castellano i com creu que està a hores d'ara?

—Sense intenció de reprotxar res als anteriors alcaldes ni d'exagerar les crítiques al passat, he de dir que es trobava molt malament. A causa d'una mala interpretació del que han de ser els interessos privats estava saquejada, i en aquest moment, gràcies que durant aquests nou anys s'ha fet un gran

ticament la proposta nostra, perquè un pla general és un compromís entre els usuaris de la ciutat —que som tots— i els qui en una economia social de mercat disposen dels recursos perquè puguem utilitzar l'espai. Per això, com és un compromís, no respondrà mai totalment a una resposta radical de l'esquerra, ni la dreta tampoc pot pretendre que ho siga.

el mínim de sòl d'horta; hem tingut presents els rendiments agrícoles d'ara i hem estudiat els nivells de contaminació de la nostra horta, que es troba en una difícil situació a causa de la contaminació de les aigües i, també, per l'excés de nitrats per a pal·liar la sobreexplotació de la terra. De fet, és de tots sabut que la major part de l'horta de València està ara en Benaguasil, a Quart de les Valls o a Andalusia. Coincidesc a defensar el valor paisatgístic de l'horta, però no em crec els arguments basats en la productivitat agrícola.

—*Després de nou anys al capdavant de l'Ajuntament de València ¿quins són encara els grans reptes d'actuació que necessita la ciutat?*

—Les comunicacions són el gran repte de València. Aquesta ciutat necessita el tren de via europea ràpid de València a Barcelona i de València a Madrid, vull destacar-ho, i l'autovia o la via de comunicació ràpida que siga amb Madrid i, també, millorar les comunicacions entre els pobles de l'àrea metropolitana. I necessitem recuperar les nostres platges, per a la qual cosa cal descontaminar les aigües residuals de tota l'àrea metropolitana, de manera que un altre recurs que tenim i que no hem pogut explotar, el turisme, pugua ser una indústria molt important.

—*El fet cívic més important que s'ha celebrat durant els últims anys, el 750 aniversari de la fundació del Regne de València per Jaume I, amb responsabilitats compartides per la Generalitat i l'Ajuntament, s'ha caracteritzat per un cert desfici organitzatiu, inclosa la dimissió del comissari Vicent Montés. ¿Què opina de l'actuació de l'Ajuntament en el 750-A?*

—Som un país amb poca memòria i això era un intent de reforçar-la. El senyor Montés hi va fer una tasca encomiable. Algunes de les celebracions que han tingut lloc no s'haurien pogut produir si no s'hagueren posat en marxa molt abans, i només posaré com exemple el *Te Deum* que va encarregar Vicent Montés. Que s'hi podrien haver fet més coses, sí, ben segur que sí, però al final jo crec que el balanç és positiu, perquè s'ha fet un pas més endavant per a mostrar, sense crispacions, que som una col·lectivitat, que som un país amb una història que el col·loca, no en el primer lloc del món, però tampoc en l'últim de la cua. Només per això ja pagava la pena.

—*Fa escassos dies, amb motiu de l'edició d'uns cartells commemoratius del Tirant lo Blanch s'ha produït un nou episodi de la «batalla de València», amb atacs de la dreta anticatala-*

RAFA GIL

«Nosaltres com a partit, i jo com a individu, no hem abandonat allò que pensàvem, però ja no anem a garrotades».

esforç en la modernització i en la posada al dia, la ciutat està eixint de la crisi. Ara es donen una sèrie de condicions —de la base social, iniciativa privada, etc.— que fan pensar que podem ser una ciutat mitjana, de tipus europeu, competitiva i capaç d'atraure més iniciatives de les que tenim.

Dos exemples: hem contribuït de manera important —i de vegades, també vull dir-ho, sense comprensió— al potenciament del port de València, que ara és un dels ports més competitius de la Mediterrània occidental, per davant de Marsella, per exemple. Hem jugat també molt fort en les fires de mostres, perquè estàvem convençuts que en una situació de falta de llocs de treball podríem intervenir per potenciar una activitat on els valencians tenim una llarga tradició, el comerç.

—*El ple de l'Ajuntament acaba d'aprovar, amb els vots dels regidors socialistes i d'Unió Valenciana, el Pla General d'Ordenació Urbana. ¿Fa nou anys hauria subscrit aquest pla?*

—Fa nou anys, no.

—*¿I fa quatre anys, o millor encara, fa dos anys, quan el seu grup encara tenia la majoria absoluta al consistori?*

—Fa dos anys, jo vaig objectar crí-

—*Dit això, ¿què opina del pla que s'ha aprovat?*

—Un pla general té un caràcter instrumental, no és una finalitat en si mateix i jo crec que aquest pla és un bon marc perquè els ciutadans i els agents econòmics puguen anar posant-se d'acord. El pla no és tancat, ara és quan comença a desenvolupar-se i en aquest sentit jo dic que no el subscric, perquè no té totes les meues aspiracions com a ciutadà.

—*Resulta paradoxal que el seu grup haja tingut el suport dels regidors d'Unió Valenciana, un partit de dreta que té en la llista de dirigents i càrrecs públics destacats empresaris i professionals relacionats amb el món de la construcció. ¿El seu suport al pla no significa que s'ha cedit a la pressió d'interessos econòmics i especulatius?*

—Jo crec que no, i crec que ara hi haurà un equilibri entre els interessos dels agents econòmics, grups constructors, immobiliàries, etc., i el marc que crea aquest nou pla.

—*No obstant, des de grups de veïns de l'horta, ecologistes, etc., s'ha llançat un toc d'alarma davant la possibilitat que el pla permeta acabar amb la poca horta que queda.*

—Nosaltres hem procurat qualificar

nista de l'Ajuntament a la política cultural del govern municipal que vostè presideix. ¿Fins quan?

—Jo crec que ens trobem ja en la cua de l'huracà, encara que és evident que s'ha madurat i que hi ha una fracció de la societat valenciana amb unes idees polítiques, culturals i simbòliques determinades, però que han passat de l'agressió física a les urnes. Bo, si han entrat a l'àmbit de les urnes, significa que es pot raonar, encara que crec que s'ha d'avançar més en aquest camí.

Nosaltres, com a col·lectiu, com a partit, i jo com a individu, no hem abandonat allò que pensàvem, en absolut. Altres sectors de la població i grups polítics tampoc, però ja no anem a garrotades.

A diferència d'altres anys, en la celebració de la passada diada del 9 d'Octubre he pogut passejar tranquil·lament pels carrers de la meua ciutat, amb la vara d'alcalde, respectant els sentiments dels altres i guardant-me la raó, és clar.

—¿La raó, encara no l'ha perduda?

—Mai, mai, mai. Jo sóc en això deïxeble de molt bons mestres.

—Segons va destacar un diari de la ciutat, l'endemà de la reunió que vostè i el president de la Generalitat, Joan Lerma, van mantenir amb Txiqui Benegas i Abel Caballero, la cúpula del seu partit li va frotre una bronca ben grossa per haver amenaçat de dimetir si el govern no finançava el Consell Metropolità de l'Horta. ¿Això és cert?

—En política no hi ha mai bronques, i a mi, personalment, l'última bronca que em pegaren fou quan tenia tretze o catorze anys i me'n vaig eixir de l'escola per anar a furtar melons. La situació en què es trobava aquest Ajuntament i el seu alcalde fa alguns dies era una situació crítica, i això jo no ho he amagat en cap moment. Crítica en termes econòmics, per la manca de finançament estatal per a l'Ajuntament i per al Consell Metropolità de l'Horta, i crítica per una incomprensió política dins del partit. Les incomprensions polítiques no es resolen amb bronques, sinó amb el diàleg i afrontant els problemes. El resultat d'aquest plantejament és que no només no hi ha bronca sinó que he aconseguit obrir el diàleg amb la instància del partit que correspon a la importància de la meua ciutat, i aquesta mateixa setmana s'obrirà el diàleg directament amb el govern de l'estat i amb el de la Generalitat, ja que són les dues institucions, junt amb l'Ajuntament, que hem de resoldre els problemes que entrebanquen l'arrancada forta de València.

—¿Aleshores, contràriament al que han explicat alguns mitjans, vostè ha eixit victoriós de la reunió amb els alts càrrecs del partit?

—No, jo no parlaria en termes de victòria o de derrota, sinó de receptivitat i de raonabilitat. Hi ha un fet inqüestionable, que és la singularitat metropolitana de València i és aquesta

realitat la que han d'afrontar el govern central i el govern de la Generalitat, i l'han d'afrontar amb la transferència d'un fons de finançament suficient.

S'ha pogut donar la impressió que aquesta demanda era una mania personal de l'alcalde, però he de dir que les úniques manies que tinc són llegir i buscar bolets. □

L'ALCALDE, RICARD PÉREZ CASADO, DE MOMENT NO DIMITIRÀ

Ajuntament de València, la crisi toca sostre

Greus problemes de finançament, baralles internes al si del PSPV-PSOE i la situació de minoria majoritària dels socialistes al consistori de València han tornat a posar al primer pla de l'actualitat la ingovernabilitat del cap i casal.

Remei Blasco

Aquell 10 de juny de 1987, dia d'eleccions municipals, els socialistes de la ciutat de València, i sobretot Ricard Pérez Casado, van haver d'enfrontar-se a uns resultats gens satisfactoris. A mesura que anava passant la nit, les dades que arribaven al Palau de la Música confirmaven que el PSPV-PSOE no tindria majoria absoluta al cap i casal. I així va ser. Els socialistes passaven dels 18 regidors aconseguits als comicis del 1983 a 13; els regionalistes d'Unió Valenciana n'obtenien 7, els d'AP 7 més, el CDS 4 i la coalició IU-UPV 2.

Davant la realitat fixada per les urnes era evident que un pacte dels socialistes amb la coalició IU-UPV, que hauria recordat el de les primeres eleccions democràtiques, tampoc oferia una majoria d'esquerres. La solució passava, doncs, per un acord amb els centristes, però ni l'oferta feta llavors per Ricard Pérez Casado ni les converses posteriors han donat resultats satisfactoris. Aquesta falta de consens ha presidit, des d'aquell 10-J, la gestió municipal, marcada per la ingovernabilitat i que ha deixat la ciutat en una situació d'estancament quan no caòtica. A la impossibilitat de governar dels socialistes, cal afegir-hi les baralles in-

El 10-J, Ricard Pérez Casado era conscient del fracàs dels socialistes.